

Nová éra v politickej komunikácii

Vznik sociálnych sietí znamenal vzostup novej éry v oblasti komunikácie a zároveň sa premietol do všetkých úrovní spoločenského života. Tento trend neobišiel ani politikov.

Spoločnosť Grayling v rámci svojej európskej siete pripravila jedinečný projekt „Linkfluence“ zameraný na analýzu využívania sociálnych sietí Facebook, Twitter a Instagram členmi zákonodarných zborov naprieč 17 európskymi krajinami, vrátane Slovenska. Výsledky projektu priniesli zaujímavé poznatky v tom, ako členovia parlamentu využívajú sociálne siete.

Najviac účtov založených členmi parlamentu naprieč 17 európskymi krajinami má Facebook (83 %) zatiaľ čo Twitter (69 %) a Instagram (51 %) v tomto smere zaostávajú. Avšak prekvapujúcim zistením je, že najviac aktívni sú zas európski politici na Twitteri. Slovensko je ale jednou z výnimiek, kde to neplatí a väčšina komunikácie sa odohráva na Facebooku, zatiaľ čo Twitter a Instagram v počte oficiálnych účtov a príspevkov ďaleko zaostáva. Opačná situácia je v susednej Českej republike, kde dominantnou sociálnou sieťou medzi členmi zákonodarného zboru je jednoznačne Twitter, tak ako aj v mnohých ďalších krajinách západnej a strednej Európy.

Ďalším zaujímavým zistením je tiež miera angažovanosti (pomer komentárov / lajkov / zdieľaní / retweetov k celkovému počtu sledovateľov) členov zákonodarných zborov naprieč 17 európskymi krajinami, keďže dosahujú vyššiu mieru angažovanosti ako oficiálne účty značiek svetových výrobcov a dokonca aj apolitických influencerov. Ako uviedol jeden z panelistov webináru, na ktorom boli prezentované výsledky tejto analýzy, riaditeľ pre vládne vzťahy v spoločnosti Zoom Ansgar Baums, „je veľmi dôležité rozlišovať medzi pozorovaním a aktívnou účasťou na sociálnych sieťach“. Zatiaľ čo aktívnou účasťou môže byť zdieľanie postu alebo jeho priame komentovanie, či už pozitívne alebo negatívne, v prípade pozorovania ľudia nevyjadrujú svoj postoj voči postu či už komentovaním alebo zdieľaním, ale sú si daného postu vedomí.

Veľké rozdiely možno nájsť aj medzi mužmi a ženami ako členmi zákonodarných zborov. Členky zákonodarných zborov sú omnoho aktívnejšie a dosahujú tiež vyššiu mieru angažovanosti ako ich kolegovia, a to aj napriek skutočnosti, že ich podiel v zákonodarných zboroch je v analyzovaných 17 európskych krajinách na úrovni 33 % a v prípade krajín východnej a strednej Európy dokonca len 25 %. Značné rozdiely badať aj vo vekových kategóriách. Zatiaľ čo členky zákonodarných zborov sú aktívnejšie v nižšom veku (30 – 35 rokov) a ich aktivita s pribúdajúcim vekom klesá, u členov zákonodarného zboru možno sledovať opačný trend, kedy s pribúdajúcim vekom ich aktivita na sociálnych sieťach rastie.

Podľa generálnej riaditeľky Grayling Germany, Geraldine Schroeder, je ťažké sledovať rozdiely medzi mužmi a ženami v aktivite na sociálnych sieťach v zákonodarných zboroch, nakoľko je v hre veľmi veľa faktorov. Prekvapením však zostáva, že poslankyne mierne uprednostňujú Twitter (a v trochu menšej miere aj Instagram), pretože všeobecne je práve Twitter spomedzi troch platforiem medzi širokou verejnosťou najviac dominantný pre mužov.

Stranícka afiliácia je tiež jedným z faktorov, kde sa členovia zákonodarných zborov líšia. Pravicové strany patria medzi najefektívnejšie v budovaní svojho profilu na vybraných sociálnych sieťach. Správy pravice sa tiež rovnomerne šíria medzi všetky tri platformy, čo naznačuje, že sú najefektívnejšie pri zdieľaní obsahu a určite najkonzistentnejšie pri ich používaní. Prekvapujúca je tiež skutočnosť, že

pravicové strany majú najviac sledovateľov práve na Instagrame, za ním nasleduje Twitter a následne Facebook.

V prípade miery angažovanosti pravicové strany dominujú najmä na Facebooku a Twitteri. Na Facebooku je miera angažovanosti medzi stranami skoro rovnaká, až na strany politického stredu, kde je táto miera len polovičná. V rámci Twitteru jednoznačne vedú pravicové strany, zatiaľ čo ostatné dosahujú zhruba tú istú mieru angažovanosti. Instagram je v tomto smere jedinečný, nakoľko pravicové strany dosahujú na tejto sieti najnižšiu mieru angažovanosti spolu s ľavicovými stranami a stranami politického stredu. Najvyššiu mieru angažovanosti dosahujú na Instagrame stredo-pravicové strany nasledované stredo-ľavicovými stranami.

Špeciálne miesto majú aj strany krajnej pravice a krajnej ľavice, ktoré sú tiež veľmi aktívne na všetkých troch sociálnych sieťach (Facebook, Twitter, Instagram) a majú tiež primerane veľké základne sledovateľov. Krajná pravica dosahuje vysokú mieru angažovanosti najmä na Twitteri, zatiaľ čo na Instagrame, vrátane krajnej ľavice, dosahujú túto mieru najnižšiu. Veľká časť aktivít takto profilovaných politických strán sa deje prostredníctvom podporných skupín, ktoré skrývajú svoje prepojenie na konkrétnych politikov.

Ďalšou otázkou, ktorá sa objavila v rámci tohto projektu je, či ľudia v rámci sociálnych sietí komunikujú priamo s predstaviteľom moci alebo s jeho tímom, ktorý je zodpovedný za komunikáciu cez sociálne siete.

Slovensko je v tomto smere veľmi špecifické, najmä v prípade súčasného ministra financií a predsedu najväčšej koalícnej strany, ktorý priniesol do komunikácie medzi občanmi a predstaviteľmi moci novú formu a vyjadruje sa k aktuálnym politickým otázkam priamo cez svoj osobný profil. V minulosti bola táto komunikácia zastrešená najmä tímami na to určenými.

Kľúčové zistenia analýzy, ktorá sa sústredila na zákonodarné zbory naprieč 17 krajinami v Európe:

- Najviac účtov založených zákonodarcami vo vybraných 17 krajinách je na Facebooku, ktorý nasleduje Twitter a Instagram.
- Na Slovensku sú politici najaktívnejší na Facebooku, v porovnaní s väčšinou krajín ide o výnimku.
- Zákonodarcovia naprieč Európou dosahujú vyššiu mieru angažovanosti ako oficiálne účty značiek svetových výrobcov alebo apolitických influencerov.
- Ženy v zákonodarných zboroch sú aktívnejšie ako muži, ale s vekom ich aktivita klesá, zatiaľ čo v prípade mužov aktivita na sociálnych sieťach s vekom stúpa.
- Pravicové strany sú najaktívnejšie, dosahujú vysokú mieru konzistentnosti a šíria obsah rovnomerne naprieč sociálnymi sieťami.
- Strany krajnej pravice a ľavice sú aktívne na všetkých sociálnych sieťach a najvyššiu mieru angažovanosti dosahujú na Twitteri, zatiaľ čo na Instagrame je táto miera najnižšia.